

Zondag 22 maart 2020
4^e zondag van de Veertigdagentijd

Evangelielezing : Johannes 9, 1 – 7

In die tijd zag Jezus in het voorbijgaan een man die blind was van zijn geboorte af. Zijn leerlingen vroegen Hem:

‘Rabbi, wie heeft gezondigd, hijzelf of zijn ouders, dat hij blind geboren werd?’

Jezus antwoordde:

‘Noch hij, noch zijn ouders hebben gezondigd, maar de werken Gods moeten in hem openbaar worden. Wij moeten de werken van Hem die Mij gezondigd heeft verrichten zolang het dag is. Er komt een nacht en dan kan niemand werken. Zolang Ik in de wereld ben, ben Ik het licht der wereld’.

Toen Hij dit gezegd had, spuwde Hij op de grond, maakte met het speeksel slijk, bestreek daarmee de ogen van de man en zei tot hem:

‘Ga u wassen in de vijver van Siloam’. - wat betekent: gezondene.-

Hij ging ernaar toe, waste zich en kwam er ziende vandaan.

Overweging :

Je kijkt naar buiten en ziet de narcissen en de blauwe druifjes prachtig bloeien. Je hoort de vogels fluiten en een aantal van hen is al druk bezig met het in orde maken van hun nest. De zonneschijn en de aangename temperaturen van de afgelopen dagen kleurt de natuur langzaam groen. Er lijkt geen vuiltje aan de lucht. Het is zoals andere jaren. Een voorjaar zoals we die altijd gekend hebben. Maar dan sla je de krant open, je kijkt naar de nieuwberichten, je ziet de stilte op straat, bijna lege treinen en bussen. Onwezenlijk. Onbegrijpelijk. Het maakt je als mens onzeker. Hoe lang gaat dit duren? Wat staat ons nog te wachten? Honderden, nee wel duizenden vragen komen in je op. Maar tot op heden is er geen enkel concreet antwoord gekomen.

Mensen reageren op de huidige situatie heel verschillend. Er zijn mensen die doen alsof er niets aan de hand is. Die als het ware de kop in het zand steken. ‘Het is maar een gewoon griepje’. Er zijn ook mensen die opzoek gaan naar de schuldvraag. Die direct wijzen naar de ander. ‘Zie je wel, ik heb het al zo vaak gezegd dat het een keer flink mis zou gaan’. Zij hebben al een oordeel klaar. Wel een oordeel over de ander. En dan zijn er gelukkig ook veel mensen die realistisch zijn. Die ervan overtuigd zijn dat we het met z’n allen zullen moeten gaan klaren. Ieder van ons zal zijn of haar verantwoordelijk moeten nemen. Hoe het ook verder gaat, wat er ons allemaal nog te wachten staat, één ding is zeker: De wereld zoals we die kenden, bestaat niet meer.

Beste mensen,
in het evangelie van deze zondag vertelt de evangelist Johannes ons het verhaal van de genezing van de blindgeborene. Op een sabbat is Jezus op weg en ontmoet Hij in het voorbijgaan die blinde man. Deze ontmoeting laat twee manieren van reageren zien. De leerlingen van Jezus, maar vooral de Schriftgeleerden, zijn alleen maar bezig met de vraag wat de oorzaak is van zijn blindheid. Ze maken zich alleen maar druk over de schuldvraag. Ze kijken alleen maar naar het verleden. Ze ondernemen daardoor niets. Jezus reageert echter geheel anders. Voor Hem is het niet belangrijk wat de oorzaak van die blindheid is. Zijn primaire doel is om daar verandering in te brengen. Jezus kijkt vooruit. Hij kijkt naar de toekomst en neemt daartoe het initiatief: ‘Hij spuwde op de grond, maakte met het speeksel slijk, bestreek daarmee de ogen van de man en zei tot hem: ‘Ga u wassen in de vijver van Siloam. – wat betekent: gezondene –. Hij ging ernaar toe, waste zich en kwam er ziende vandaan’.

De manier waarop Jezus reageert en handelt roept echter veel vragen en regelmatig ook veel onbegrip op bij zijn toehoorders, de Schriftgeleerden voorop. In de tijd van Jezus waren grote groepen joden namelijk vanaf hun geboorte opgevoed met de plicht zich strikt te houden aan de vele honderden en honderden godsdienstige regels en wetten. Deze manier van met het geloof omgaan, doet een mens echter regelmatig naar adem snakken. Er is immers totaal geen ruimte om vrijuit te leven. Jezus verzet zich daar dan ook tegen. Dit ondanks het feit dat Hij weet dat Hij daardoor de nodige weerstand oproept. Jezus laat zich echter niet weerhouden om door te gaan. Zijn motto is immers: ‘Leef veeleer naar de geest van de wet, dan naar de letter’.

De schrijver van het evangelie van vandaag, Johannes, slaat in navolging van Jezus, het welzijn van mensen eveneens hoger aan dan het stipt onderhouden van de wet. Hij probeert met zijn verhaal te bereiken dat mensen ruimhartiger gaan denken.

Johannes heeft als kind ook dat verhaal gehoord van die God die de mensen gemaakt heeft, geboetseerd uit het stof van de aarde. Vandaag vertelt hij dat Jezus met datzelfde slijk van de aarde, van die blindgeborene een nieuwe mens maakt.

Gewassen in het water van Siloam – gedoopt zou je kunnen zeggen – gaan bij de blindgeborene de ogen open. Zijn isolement wordt doorbroken. Zijn kleine wereld wordt ineens veel groter. Met het licht krijgt hij ook het leven terug. Echter: terwijl de blinde ziende wordt, blijken de zierenden blind.

Zo kunnen de burens van hem hun ogen niet geloven. Ze herkennen hem niet. Hij lijkt op hem, maar ze zien niet dat hij het werkelijk is. En de Schriftgeleerden kunnen eveneens hun ogen niet geloven. Ze zijn blind voor het geluk dat die man is overkomen. Ze hebben alleen maar oog voor het feit dat Jezus hem genezen heeft op de sabbat! Wie die heilige regel niet onderhoudt, zo redeneren

zij, kan geen mens van God zijn. Maar de genezen blinde zegt het tegenovergestelde: ‘Hij is wel degelijk een man Gods. Hij is een profeet’. Die woorden maken de omstanders blind van woede. Ze roepen nog meer weerstand op.

Beste mensen,

het vraagt nogal wat om los te laten wat je zo vertrouwd is, wat je altijd zo gedaan hebt, wat je zo geleerd hebt. Je kunt zo immers het gevoel hebben dat je alles onder controle hebt. De touwtjes stevig in handen hebt. ‘Mij kan niets gebeuren’. En dan overvalt ons allemaal, wereldwereld, de gevolgen van het coronavirus. Ontdekken we hoe kwetsbaar onze wereld, en wijzelf zijn. We kunnen hier alleen maar uitkomen door samen te proberen om hierop antwoorden te vinden. Maar dan is het belangrijk dat we in navolging van Jezus niet achterom kijken, naar wat was. Maar dat we samen, wereldwijd, ons vizier richten op de toekomst. Ook al is deze nog in nevelen gehuld. Alleen samen kunnen we erin slagen om uit de huidige crisis te komen. Ieder van ons heeft daarin een eigen verantwoordelijkheid.

Geert Ritmeijer

Gebed :

Liefdevolle en troostrijke God,
wij geloven, met vallen en opstaan,
dat Gij de Redder in nood bent,
de God waarop we altijd een beroep mogen doen.
Wij bidden U:
blijf ons nabij, vooral in deze onzekere tijden,
en geef ons de kracht en de moed om eendrachtig
onze verantwoordelijkheid ten opzichte van elkaar te nemen.
Dit alles in navolging van Jezus, uw Zoon en onze Broeder. – Amen.